

2004/22 99

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak :

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt negyedévre 1 frtEgyes számára 10 kr

Megjelenik minden héten egyszer : Csütörtökön.

Felolvasó szerkesztő és laptulajdonos :

ISSEKUTZ JÁNOS.

Kiadó : **Papp György**, Gyulafehérvár

Szerkesztőség és kiadónival : Püsp. Lyc. nyomda

Gyulafehérvárt.

Hirdetések díjszabály szerint.

Erzsébet királyné emlékezete.

Dr. Majlath G. Károly gróf erdélyi püspök ur ő méltóságának emlékbeszéde.

Felolvasta az E. M. K. E. gyulafehérvári közgyűlésén, 1899. szept. 17-én.

Mélyen tisztelt közgyűlés!

E pillanatban, melyet a magyar nemzet drága halottjának emlékezetül akarunk szentelni, én jobb szeretnék imádkozni, semmint szónokolni, jobb szeretnék a királyné egyszerű koporsója mellé térdelni, semmint könnytelen szemekkel a közgyűlés előtt megjelenni. A nagy fájdalommal sujtott ember összekulcsolt kezekkel imára tér. Így tett a magyar nemzet is most egy éve, midőn mélyen megtörve kellett hallania, hogy a legnemesebb királyi szívnek vére ontatott: koszoruba gyűjtötte az ősznek hervadó virágait a haza berkeiből és koszorúját a letépett legszebb virág: a meggyilkolt királyné koporsójára tette; azután letérdelt, imádkozott és könnyezett.

Volt is miért könyeznie, t. közgyűlés! Hiszen annak a fenséges asszonynak ravatalára borította az örökbucsu szemfödőjét, a kiből a leggondosabb és a legszeretőbb családayák egyikét látta és tisztelte. Volt is miért imádkoznia a magyar nemzetnek! Hiszen egy gyilkos törccsapással *azt* a kegyes királynét kellett elveszítene, a kit *ő* legjobban szeretett, és a ki *őt* legjobban szerette.

Ha visszapillantok zajos politikai mulunkra és a királyné akkori viszonyát veszem a magyar nemzethez, mintha a csillagos mennyboltot látnám felettünk felragyogni. Ha pedig az ő édes anyai szerető szívébe tekintek, akkor a felhős villámoktól megszaggatott szomorú egeket látom benne. Szép, gazdag és viharos volt földi élete. Szép női erényekben, gazdag nemzeti örömökben, és viharos anyai fájdalomokban.

Meg kell vallanom t. közgyűlés, hogy, midőn a boldogult királyné emléke mellett mélységes fűi kegyelettel eltelve állok és arról szólni akarok, gyöngye erőmet a feladat terhe alatt ingadozni érzem. De mégis szívem lángját fellobbantja, erőmet fokozza és tagjaimat fenntartja az a jóleső tudat, hogy az ő feledhetetlen emlékenél oly édes anyáról akarok szólni, a ki úgy szerette gyermekét, hogy testét-lelkét megtörte elveszített fiának határtalan szeretete; és hogy annak a jóságos királyné emlékenek akarok kegyelettel adózni, aki e nemzetnek lelkes öröme, legkegyesebb asszonya, és nehéz időkben védőangyala volt.

Szabad lesz ma nekem a királyi termek belséjébe hatolni, hogy ott ismételten lássam az ő nemes alakját, lássam imázsamolyára térdelve, buzgón imádkozni. Ő nem tartozott a közönséges lelkek közé. Gazdag volt érzelmvilága, mint egy kincses bánya, s érzelmei, mint a tenger, mélységesek. De ezen aranybányában a világoskodó szövétnék, e széles tengeren a vezércsillag a szeretet lángja volt. Szerette gyöngéden királyi hitvesét, rajongott gyermekeiért, szerette egész környezetét, sze-

rette minden egyes alattvalóját; szerette az erényt, szerette a művészeteket, szerette az Istent, mert szeretett imádkozni. Imádkozott ő sokszor, de nem magányosan, mert anya volt és a feszület előtt nagyon szerette látni imádkozó gyermekeit. Honnan tanulhatták volna, ha ő tőle nem tanulták, helyesebben ő tőle nem örökölték leánygyermekai azt a kiváló nagy vallásosságot, a melyet méltán bámulunk úgy külső megjelenésükben, mint egyszerű és nemes szívükben, úgy a kastély termeiben, mint annak kápolnájában, a hol a ház feje, az udvar központja, az élet öröme, a tettek tanácsadója maga az Ur Jézus? Ő volt az a fejedelemszöny, a ki vásár- és ünnepnapokon, bármerre is utazott, soha szentmisét nem mulasztott, a ki igen gyakran járult és vezette gyermekeit a legméltóságosabb Oltáriszentséghez. Az élet számtalan mulandó örömei közt ép úgy, mint lelkének elborult pillanataiban, szívének égető fájdalmaiban gyakran kereste fel az Ur Jézust; ha templom mellett elhaladt, betért az Urhoz egy kis vigaszra, a kinél annyi édes balzsam van fentartva, annyi édes remény elrejtve a szegény szenvedő szívek számára!

Bár királyi trónuson állt és a föld gazdag fénye övezte: alázatos maradt mindvégig; bár ragyogó korona ékesítette fenkölt fejét: gondolkodásának és szívének nemes egyszerűségét soha el nem veszítette. Szépségét, melylyel oly bőkezűleg megáldotta az Isten, bár megbámulta mindenhol a világ: a hiuság bálványainak mégsem áldozott. Mintha most is látnám, mintha most is hallanám oly lebilincselő, oly feledhetlen vala alázatos egyszerűsége, oly vonzó, kegyes és leereszkedő a beszéde. Ezen erényeinek hódító ereje legközvetlenebbül természetesen a környezetét kötötte le. Az egész udvar határtalan tisztelettel, törhetetlen ragaszkodással és leirhatatlan szeretettel rajongott körülötte.

Es hogyan szerették gyermekei! Úgy mint ő gyermekeit: forrón, lángolón, kimondhatatlanul. Midőn a mayerlingi kastély ifju halottját, a nemzet szép reményét, édes fiának hült tetemét meglátta, nemcsak testében roskadott össze, hanem nagy szeretete is szétömlött szívében és fékevesztett áradatként letiporta lelkének legszebb virányait. A kastély azóta ájtatos apácák imaháza, a királyné lelkének pedig —, édes anyai szívének szomorú kegyhelye lett. Szenvedései közepett remegő lelke mindent elfeledett a világon, csak azt az egy helyet nem birta feledni, hol szívének kincsét, fiát örökre elveszítette. Évenként többször zárandokolt a helyre, hogy leboruljon ott, hol gyermekének teteme feküdt, s hol most a hétfájdalmu Szűz Anya mélyen megható, csodaszép szobra áll. De csodálatos, szívében nem annyira a hitnek erejével, mint az édes anya tenger fájdalmával tért vissza onnan. Szegény édes anya! Oh kegyes királyné, te vigasztalhatatlan maradtál, anyai szíved mélyre vágott sebét még az isteni kegyelem balzsama sem tudá heggeszteni. Mert mindennél mélyebb, mindennél erősebb, mindennél

elragadóbb volt anyai szerelmed! És életed legszomorubb végeig kellett vonszolnod fájdalmaid terhét vidékről-vidékre, tengerről-tengerre

Valóban t. gyűlés, megmagyarázhatatlan, bámulatos életet élt a mi királynénk! Azt tartjuk, hogy szeretetben rejlik a boldogság. És ő mégis minél jobban szeretett, annál többet szenvedett. Rang és nagy méltóság adja boldogságunkat, vélekednek az emberek. És ő mégis minél fennebb magasztalta a világ, annál mélyebbre sujtattott a csapások keze által. Gazdagságban keresik mások a boldogságot, pedig világosan láthatni a királyné gyászos sorsából, hogy a szívnek és nem a földnek kincse tesz boldoggá. Szomorú, de nagy példa ez arra, hogy a szívnek kincseit keressük, és pedig ezek közül is azokat, a melyek hervadatlanok, a melyeket el nem rabolhat tőlünk semmi hatalom —, sem a véletlen játéka —, sem a véres erőszak.

Tiszt. gyűlés! Mig Erzsébet királyné tetemét gyakran látogatják meg élő gyermekei a bécsi kapucinusok templomának kriptájában, hol az édes anya rajongva szeretett fia mellett pihen örök nyugalomban: addig a magyar nemzet maga imáiban zárandokol oda, és a kegyelet legszentebb adójával adózik szeretett királynéjának akkor —, midőn az Úr irtalmát esdi feledhetlen halottjára és áldozatos lélekkel hordja össze filléreit, hogy az ország szívében emlékére az Örök-imádás templomát emelje, melyben késő unokák is leróhassák majd a nemzet háláját. Meg is érdemli ő, t. közgyűlés, a mi imánkat, megérdemli a nemzet imáját az a királyné, ki valóban magyar volt szívében úgy, mint nyelvében. Úgy szerette magyar népét a fejedelemmé, — hogy megtanulta annak édes honi nyelvét, azt beszélte, sőt azon is imádkozott. Magyar nyelven szólott a magyarhoz, akár udvari környezetében, akár nyilvános megjelenéseiben látta azt; magyarul irt a magyarnak, sőt magyar levelezést folytatótt leányával is.

Sok ideig semmi sem tudta földeríteni kedélyét —, de midőn utolsó ittléte alkalmával Buda várfokáról, letekintett a magyar főváros páratlanul szép és folytonosan fejlődő látképére, kedves szemlélődésében egy percre feledte mély bánatát és büszkén és önelégülten mosolyogni kezdett. Minek mondjam el, hisz mindenki tudja, hogy mily jóakarója és kegyes védangyala volt ő a magyarnak, midőn összeforrasztotta királyunk szívét nemzetünkkel. Szt. István királyi koronája még nem is érinté vállát a koronázó egyházban, és ő már is fejedelmi urnőnk volt, a ki betöltötte a magyar királyné legnemesebb hivatását: közbenjárta a nemzet és király közt.

Ujjongott a magyar, midőn Erzsébet királyné vállait érinté a korona, miként mélyen szomorkodott akkor, midőn az ő nemes szívét gyilkos tör alatt látta elvérzeni.

Megdöbbenéssel szemlélem t. közgyűlés, hogy neki, a kinek szívét ez életben annyi fájdalom töre járta át, végre orvkezek alatt kellett meghalnia. Egyre csak azt kérdelem: levét-

te tán Isten oltalmazó kezét e nemzetről, mikor megengedte, hogy gyilkos anarchista üssön halálos sebet a kegyes királyné érettség dobogó szívébe? Szorongva kérdelem: miért sujtott Isten a földre ily szörnyű csapással, miért rázta meg Europa népet e vérfagyasztó tragoediával? Isten nem hagyta el a magyart! Ezzel is figyelmeztetni akarja őt és vele Európát, hogy ébredjen és eszméljen, különben tőr és vészes kiáltás, az anarchizmus tőre és gyilkos szava fogja felzavarni pihenőhelyéről.

T. közgyűlés! A kegyes királyné minden egyes reményből szeretett következtetéseket vonni. Nem vétek tehát a kegyelet ellen az ő emlékeztetésénél, ha én is az ő szomorú halálának körülményeiből levonom egyszerű következtetésem és komoly megfontolás végett a t. közgyűlés elé terjesztem.

Ki is volt az a gyilkos, a ki vakmerő kezét az Úr felkentjére, a királynéra vetni merészelte? Az az ember az anarchizmus egyik követője volt. Királyi szívet keresett a tőre; mert nem az asszonyt, nem az anyát akarta bántani, hanem a tekintély, hatalom és jogrend hordozóját. Nem tett mást, mint a mit a többi anarchista: halálra kereste a fennálló rendet.

— Én t. gyűlés, nem akarok követ dobni arra a nyomorult gyilkosra, nem akarom csupán az elámitott és félrevezetett gonosztevőt állítani az ítélőszék elé, hanem oda állítom első sorban az elámitókat; azokat, a kik kezébe adták a tört, a modern hitetlen tudomány képviselőit, kik tagadják az Istent, az emberek szívéből kitépik a hitnek legutolsó gyökerét is; nem a gyilkos anarchistát, hanem az anarchizmus apját és anyját: a modern filozófiát és a szocialdemokratizmust hívom tetemre a királyné koporsójához; jöjjenek, tegyék rideg kezüket a királyné néma sebére, és ez ártatlan seb felett vallják meg bűneiket és tévedéseiket. Az emberek t. közgyűlés a modern filozofia és a szocialdemokratizmus vezeti az anarchizmus örvényébe. Mindahárom egyaránt istentelen, mind ahárom egyszerre de más-más fegyverekkel támadja az egyházi és állami tekintély képviselőit. A mai istentelen bölcelet tanaival, a szocialdemokratizmus bujtogató beszédeivel, az anarchizmus törrel támad a fennálló világrend ellen. A mai bölcsész istentelenül gondolkodik, a szocialdemokrata istentelenül beszél, az anarchista gyilkol. A bölcsész úgy véli, hogy nincs Isten, nincs tekintély; a szocialdemokrata fellázad ellene; az anarchista egyenesen legyilkolja. Egy egoista modern filozofus, Stirner Miksa azt vallja magáról, vagy az egyedről: „Én vagyok az egyetlen, a legmagasabb, az abszolút. Én alkotom meg jogomat, s kivülem más jogforrást el nem ismerek, sem Istent, sem államot.” Egy darabka a mai bölceletből. „Mi szocialdemokraták — mondotta Bebel a német országgyűlésen — minden tekintélyt tagadunk, akár földit, akár mennyeit. Nincs Úr, nincs szolga, nincs hatalóság, sem alattvaló.” Vajjon — t. gyűlés, műveletlen, és tudatlan demagógok ezek? Korántsem, a szocialdemokratizmus és anarchizmus vezetői a modern műveltség magaslatán állanak. Tehát miért lázítják fel akkor a kedélyeket a hatóságok ellen, miért adnak tört embereiknek kezébe, hogy vele ártatlan királyi vért ontsanak? Azért t. közgyűlés, mert a modern bölcelet kimetszette a műveltség talajából az ész és szív egyetlen támaszát: az Istent. Már pedig Isten és ember, Isten és tekintély, Isten és jogrend, Isten és a rajta épülő állami és társadalmi élet elválaszthatlan összefüggésben vannak; gyökerük az Isten. A bölcelet száműzte a műveltség kebléből az Istent, s vele együtt vesztette el minden égi kellemét, fényét, ne-

mességét és lett belőle nemtelen, véres kezű gonosztevő.

Ezen istentelen műveltséggel szemben, midőn az erdélyi magyar közművelődési egyesület előtt állok, engedjék meg, hogy felemeljem a valódi, az istenes műveltség lobogóját.

Haladásunkat csak a jogrend és a tekintély vezércsillaga biztosítja, a mely fényét, ép úgy mint minden műveltségünk az ő nemes zománcát, az Istenben való mélységes, eleven hitből nyeri. Ha nem akarjuk az anarchistáknak utját hozzánk egyengetni, legyünk azon, hogy műveltségünket, a melynek Erdélyben egyik terjesztője és fejlesztője ez az egyesület, a hitnek szelid és megnyugtató fénye hassa át. Ne hagyja el az egyesület ezen vezércsillagot, mert ha ez elsőtétedik és elborul nemzedékünk öntudatában: fiaink feldúlják a jogrend minden intézményeit, kiforgatják erkölcsi tartalmukból az államot, a családot, a tulajdont és rémes sötétségbe meritik az emberi műveltséget.

Ennek az egyesületnek a magyar műveltséget kell szolgálnia, azt a magyar műveltséget, a melynek a kereszténység az édes anyja, és a mely évszázadokon át eleven sáncot épített a keleti műveletlenség erőszakos hatalma ellen.

A mélyen tisztelt közgyűlés méltán üli ez ünnepen Erzsébet királyné végzetes halálának évfordulóját; hiszen a műveltség veszedelmét siratja a nagy királyné halálában. És midőn a modern műveltség ily véres áldozata előtt állunk, nem kell-e felbuzdulnunk annak romboló hatalma ellen? Igenis t. közgyűlés! mi, kik szeretjük nemzetünket, hazánkat, hagyományainkat és intézményeinket: mi, kik a magyar faj fölényét a magyar műveltség fejlesztése által akarjuk biztosítani: minden igyekezetünkkel hassunk oda, hogy műveltségünk és haladásunk feltételét, a tekintély elvét, az ő legbiztosabb alapjára, az Istenre fektessük. *Leheljünk műveltségünkbe, különösen iskoláinkba, a valóságosság éltető szellemét, hogy ez a műveltség ne véres kezű, hanem szelid lelkű legyen. Ne támadjuk meg, ne is hanyagoljuk el törekvéseinkben a pozitív keresztény irányt, ne vethesse szemünkre a nagy világ, hogy iskoláinkban és egyesületeinkben nem ápoljuk a vallásosságát, az igaz keresztény érzületet, s hogy immár más alapot készülünk velni nemzedékünk boldogulásának, mint a melyet már 900 év előtt vetett első szent királyunk, a mely alap: a mi Urunk Jézus Krisztus.*

Ezen az alapon gyászolhatjuk legszebben elhunyt nagyjainkat, s köztük boldogult királyunkat; ezen az alapon vívhatunk meg győztesen a nyugati barbarizmussal, a szocialdemokratizmussal és anarchizmussal, mely Istent tagadván, örök eszméről lemondván, országokat, népeket és nemzeteket mételyez, ártatlan szívekre tör, királyokat gyilkol.

„*Fides victoria nostra*“, a mi hitünk lesz a mi győzelmünk. Ez mikor örök hazát ígér, megtanít szeretni a földi hazát, tisztelni a királyi vért, felkarolni a népet szeretettel, hogy egyesült erővel küzdvén, a keresztény műveltség ege alatt mind a szellemi, mind a gazdasági élet terén felépíthessük a nemzet boldogulásának templomát.

Gyulafehérvár ünnepe.

— 1899. szept. 17. —

Valóságos ünnep, nagy előkészületekkel várt nemzeti ünnep számba ment a városunkban f. hó 17-én lezajlott Emke közgyűlés.

Lázás izgatottság, igaz szeretetből fakadt tevékenység előzte meg a közgyűlést. Ritka volt az a ház és család, a mely e napra ünnepesebb külsőbe ne öltözött volna. A hetekig tartó zord időjárás is e napon a legverőfényesebbre változott s az ünnepnap estéjén még

a hold is teljes pompában jelent meg az égen, hogy az alig három napos villamos lámpásokkal karöltve nap-pali világosságot terjesztzen ünneplő városunk felett.

*

Az érkező elnökséget és tisztikart, valamint a többi vendégeket 17-én délelőtt 9 óra 30 perczkor üdvözölte és fogadta a város nevében a vasuti állomásnál **Novák Ferencz** ki. tanácsos polgármester, az Emke gyulafehérvári hőkörének elnöke. A fogadtatásnál kinn voltak testületileg a városi tisztikar s nagyszámu helybeli és vidéki közönség.

A polgármester érezes hangon, szószoki erővel mondta el üdvözlő beszédét, mely általános tetszést keltett és lelkes éljenzésben részesült.

A beszéd szövege a következő:

Méltóságos Gróf, Elnök Ur!

Gyulafehérvár sz. k. város közönsége nevében vagyunk szerencsések Méltóságodat, mint az erd. magyar közművelődési egyesület elnökét és annak igen tisztelt tagjait városunkban üdvözölni.

Annak a városnak a nevében, melynek vegyes ajkú lakói közül a magyar társadalom már ezelőtt 15 évvel az Emke zászlója körül csoportosult s a kitűzött nemzeti ügynek őszinte munkássá vá szegődött; — de ez másként nem is történhetett, mert a nemzet minden fiától joggal elvárja a munkát, úgy az Emke keretén belül, mint azon kívül minden téren, minden ponton és minden ügyben, mely a nemzeti cultura előmozdításának a célját képezi, — de leginkább elvárja azt mitőlünk, kik az Erdély részek területén élünk.

Méltóságos Ur! A magyar nemzet mindenkor nagyra becsüli történelmi nagy alakjainak emlékét, éppen úgy, a miként ősi idők óta minden nép nagy tiszteletben tartja Profétáit azért, mert a nagy szellem beszélt ajkaikon: a magyar nemzetet is az Isteni gondviselés megáldotta ilyenekkel, de különösen egygyel, a kinek feledhetetlen szava „Magyarország nem volt, hanem lesz“ megjelölte a jövő irányát, melynek megvalósítása az Erdélyi részekben nagy részen az Emke feladatát képezi s éppen azért az erdélyi részek minden honpolgárának az Emke zászlója körül csoportosulni s azt nehéz feladatának megoldásában támogatni hazafias kötelessége.

Mi bár kiesinyeknek és gyöngéknek éreztük magunkat a megjelölt irány megvalósításának a munkájában, de történelmi nagy alakjaink emlékének auspiciuma alatt s az Emke vezérferfiainak önfeláldozó munkásságát példányképpül szem előtt tartva megerősödünk s napról-napra mi is újabb tevékenységre buzdulunk.

Azért szívünk teljes örömevel, üdvözöljük Méltóságodat, mint az Emke elnökét, vezérkarát s annak igen tisztelt tagjait városunkban, az Emke területi hálózatának e fontos pontján, melynek ormaira már évektől ezelőtt kitűztük az Emke lobogóját s örömmel várunk Méltóságokat, hogy az Emke közgyűlést városunkban megtarthassuk s az Emke tagjait ez által is újabb tevékenységre buzdítsuk.

Isten hozta mihozzánk!

Impozáns volt a vasutól a bevonulás a városba. A fellobogózott Széchenyi-utczán keresztül végtel ennek látszó hosszú kocsisorban hoztuk be vendégeinket a városba. A város főterén dr. **Elekcs Viktor** főkövármányi alelnök, ref. esperes üdvözölte az érkezőket.

Az esperes úr beszédét, annak kiváló tartalmánál fogva szintén szövege a következő: a mint következik:

Méltóságos Gróf Elnök ur!

Emléke a mai napnak, — a midőn az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület évi rendes közgyűlését városunkban tarja meg — gyulafehérvár fiókkörünk év-lapjain örökké fénylő betűkkel leend megörökítve. Örömfeli alkalom ez nekünk arra, hogy a méltóságos gróf Elnök urat és az egyesület vezérferfiát szívünk teljességéből üdvözöljük s városunkban való megjelenésükért fiók-körünk mély halálját tolmácsoljuk.

Üdvözöljük Méltóságokat abban a tudatban, hogy azok a férfiak, kik egykor felvetették az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület eszméjét, kik annak létrehozása érdekében annyi önzetlen verejték-cseppel hullattak; a kik tervezték és megvalósították majdnem az önfeláldozásig menő fáradságot töprengéssel, azok a férfiak, kik ezen egyesület élére állottak és állanak, hogy akaratukkal, lelkesedésükkel, tudásukkal életet leheljenek abba, mindannyian egy fenséges zászló, egy magasztos eszme körül csoportosultak, mely fenséges zászló, mely magasztos eszme hazarészünknek üdve és boldogsága.

Azon férfiak emlékére, s Méltóságok látására megdobban a mi szívünk és érezzük, hogy szent munkát végezni jöttek ide; eljöttek, hogy munkálkodjanak a magyar nemzeti közművelődés érdekében; eljöttek abban a tudatban, hogy manapság a népeknek, nemzeteknek és államoknak ereje és hatalma műveltségükben van.

Hazarészünk kultúregyesülete nemes törekvésének fontosságát kétszeres mértékben érezzük mi itt e városban és ennek vidékén, hol lépten nyomon a nemzeti öntudat egységét kell hangoztatnunk. És kétszeres mértékben érezzük a nagy Széchenyi szavai igazságát: „nemzetünknek minden tagját az emberiségnek meg kell tartani, sajtáságait, mint ereklyét meg kell őrizni és azt szepőtlen minőségben kifejtve: nemcsinálni kell erőt, éreneyeit és így a nemzetet végeztéljához, az emberiség feldicsősítéséhez kell vezetni.“

A legnagyobb magyarnak e szent hagyományát hazarészünk közművelődési egyesülete drága örökség gyanánt vette át és mi érezve e szent hagyomány örök becsét, az első felhívó szózatra megalkottuk egyetlent.

ket, melynek jótékony hatását széles körben tapasztaljuk itt a társadalmi élet minden térein.

A szent ügy iránti lelkesedésünk és munkakerőnk fokozódik, midőn hazarészünk kultur együletének vezetőit tisztelhetjük itt, e történelmi emlékektől megszentelt helyen, melynek minden göröngyét őseink vére szentelte meg.

Nekem úgy tetszik, hogy valamikép a nap sugaraival által teszi termékenyvé a völgyeket, halmokat, kalásztornóvé a barázdát, beszédesekké a folyókat, a forrásokat: úgy e mai ünneplésünk, mint központi fény kibeszélhetetlen hatást fog gyakorolni minden bonfi szívre.

Érezni fogjuk ismételtén, hogy társadalmunknak erős nemzeti szellemre van szüksége, mely az ifjú lélek összes tanulmányaiba héereszti gyökerét, mely a magyar szellem legnemesebb gondolataiból táplálkozik s legdrágább hagyományait örökölte és tette vérévé.

Ezzel kell harcolni társadalmunknak, mert az igazság úgy is mellettünk van; a haza földje mellettünk szól és e hon minden megszentelt tere ügyünk mellett emeli fel szavát.

Előttünk súlyos küzdelem áll. De az idegen aspiációkat szegyenítse meg a magyar nemzeti geniusz ereje és hatalma. A magyar nemzeti geniusz védőszárnya alatt nemzetünk bé fogja tölti a mindenható Istentől ráruházott e fenséges tisztet: légy vasoszlopa és érzébástyája a népek miveltiségének.

E tudatban üdvözljük Méltóságos Gróf Elnök urat és az egyesület vezér férfait; szívünk teljességéből szólván: Isten hozta körülünkbe!

Dr. Elkes beszéde után az Emke nővélasztmányának tagjai *Bartha Győzőné* és bervei *Jónás Adolfné* remek szép virágcsokorral kedveskedtek gróf Beldi Akos elnök, kolozsmegyei főispánnak, ki a sokszor nyújtó hölgyeknek lelkes beszéddel és kezesókkal felelt.

Rövid pihenés után megtörtént a fölvonulás a közgyűlés színhelyére az újonnan épült r. kath. főgimnázium disztermébe, melynek bejárata előtt az ifjúság állott sorfalat. Az érkezőket itt *Avéd Jákó* főgimnáziumi igazgató fogadta üdvözlő beszéddel.

A girlandokkal és lobogó diszszel fényesen dekorált diszteremben ember-ember hátán tolongott. A terem annyira zsúfolva volt, hogy a vendégek egy része be sem fért. Ezek türelmesen a bejárat előtt foglaltak helyet. Csak az idegen városokból jelentkezett és meghívott vendégek száma több mint kétszáz volt. Az ország legtávolabbi vidékeiről jöttek azonkívül még vendégek. A jelen voltak közül a közfigyelmet első sorban a három erdélyi püspök: gróf *Majláth Gusztáv* katolikus, dr. *Bartók György* ev. reformatus és *Ferencz József* unitárius püspök vonta magára.

A közgyűlés a gyulafehérvári róm. kath. főgimnázium új épületének disztermében tartott meg. A diszterem a lehető legjobb benyomást tette a közgyűlés tagjaira. Az elnöki emelvény felett függött ő Felsége szeretett apostoli királyunk képe, mellette eléggé soha nem gyászolható Erzsébet királyasszonyunknak gyászleppel bevont képe. Itt lobogott az Emke Szűz Mária képével ellátott pompás himzésű zászlója és két nagyobb nemzeti zászló. A terem falait nemzeti czimerek, közben kisebb nemzeti zászlók díszítették — ezeket, pedig nemzetszínű szalagok — girlandok — kötétek össze. — Az elnöki hosszú asztalnál Beldi Akos gróf főispán az Emke elnöke ült, mellette jobbról az erdélyi püspök úr ő méltósága, balról Kuun Géza v. b. t. t. az Emke diszelnöke ülték. Az elnöki asztal mellett ülték még: Kornis Viktor gróf alelnök, Sándor József tb. alelnök, főtitkár, Novák Ferenc és Székula Akos. Az elnökség mögött ülték: Ferencz József az unitáriusok és Bartók György az erdélyi reformátusok főpapjai, Zeyk Dániel Alsófehérmegye főispánja, Feilitsh Arthur báró képviselő, az Eke elnöke, Szalay Imre a M. Nemzeti Muzum igazgatója, Mohay Sándor dr. képviselő stb. Külön asztalnál ülték az Emke directoriumának tagjai, alább a gyulafehérvári erdélyi káptalan tagjai, tovább a hírlapok tudósítói jegyeztek szorgalmasan. A nézőtér első padjait igen díszes hölgyközönség foglalta el, de hölgyközönség töltte meg — zsúfolásig a karzatot is.

Gróf Beldi Akos elnök 11 óra után megnyitja a közgyűlést. Röviden üdvözlő az egybegyűlteket s legelső teendőnek tartja, hogy gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök urat, ki szíves volt ígéretet tenni, hogy dísz emléktű Erzsébet királynénak felett emlékbeszédet fog tartani, egy bizottság hívja meg a gyűlésbe. A bizottság tagjainak Gróf Kuun Géza ő nagyméltósága vezette alatt Barcsay Domokost, Dobál Antalt és Tauszig Hugót jelöli ki s a gyűlést a püspök úr megérkezéig felfüggeszti.

Alig tíz pernyi időköz mulva harsogó éljenek hirdették, hogy főpásztorunk megérkezett. Udvari papjaitól s a főd káptalan tagjaitól kísérvé lépett a terembe, melyben mindenki felállott s hódolattal hajolt meg a nemeslelkű főpap előtt.

Gróf Beldi elnök szívélyes szavakkal üdvözlöte

püspök úrunkat, örömeinek adott kifejezést, hogy az EMKE közgyűlését a püspöki székhelyen tarthatja s hogy a püspök úr magas megjelenésével a gyűlésnek fényt kölcsönöz, a gyűlést újból megnyitja s elnöki megnyitó beszédét olvassa fel. Az elnöki megnyitó hű képet nyújtott az EMKE működéséről. Főbb pontjai a következők: Az igazgató választmány fáradhatatlan működött az egyesület nemes feladata szellemében, erről különben az évi jelentés részletesen számol be. A sajtó igazi elismeréssel emlékezett meg az egyesület működéséről. Hálás hódolattal említi fel felséges királyunknak kegyes engedélyét, hogy az EMKE 50.000 koronás Erzsébet-alapítványt tehessen A belügyminister jóváhagyta az egyesület alapszabályait s így most az egyesület szinte új korszakba lépett. Az alapszabályokat minden egyes fiókkörnek megküldötték s most már csak az óhajtandó, hogy a tagok szaporodjanak s egyesült erővel munkálhassák Erdély javát, dicsőségét. Felsorolja az alapító és rendes tagok számát. A pénztári helyzet elég kedvező s a bátralek csekély. Az EMKE vagyona körülbelül másfél millió forint. A múlt évben, habár a termés gyenge volt s b. e. Erzsébet királynénak emlékére adakozott a hálás nemzet, mégis 44000 frt gyűlt be az egyesület céljaira. Az egyesület takarékoskodott ugyan; de a hol kellett, semmi áldozatot sem kíméltek a magasztos czél érdekében. A fiókok működéséről is elismeréssel szól, ugyszintén a tisztviselők tevékenységéről. Merza Lajos főpénztárost, kit — sajnos — betegsége tart távol a közgyűléstől, király ő felsége királyi tanácsossá nevezte ki. Méltó volt ezen kitüntetésre a derék és szeplőtlen jellemű főpénztáros, kit a közgyűlés tagjai is lelkesen megőjeneztek. Végül az egyesület halottjairól is megemlékezik. Szász Domokos ev. ref. püspök, Kovács Ferencz pápai praelatus, marosvásárhelyi apátpébános, Than Mór és Fejérváry Károly, kiket a múlt év folyamán szőlított magához az Isten, az egyesület nagy halottjai. Emléktüket hálás kegyelettel őrizi az EMKE. Nyugodt lélekkel nézünk — így fejezte be megnyitóját az elnök — a közönség itélete elé. Isten áldja a bazát! Isten áldja a királyt! (Éljen!)

Bartók György dr. ev. ref. püspöknek három indítványa van. Szavazzon a közgyűlés az elnöknek s a választmány tagjainak, kik igazi odaadással és önzetlenséggel végezték az EMKE nagy feladatát, jegyzőkönyvileg hálás köszönetet; az elnöki megnyitó beszéd vétessék fel szösz szerint a közgyűlés jegyzőkönyvébe s végül nyomassák ki a jövő évkönyvben. Az indítványokat egyhangulag elfogadják.

Gróf Beldi elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére három tagot s a tisztviselők kijelölésére Ferencz József unitárius püspök elnökle mellett öt tagból álló bizottságot nevez ki.

Sándor József főtitkár tesz jelentést a közgyűlésen megjelent tagokról s olvassa fel a miniszterelnöknek, Darányi Ignác dr. és Lukács László dr. miniszterek stb. üdvözlő sürgönyeit. Bejelenti, hogy Csernátorny Gyula dr. tanfelliügyelő és Taussig Hugó kamarai elnök alapító tagoknak állottak be. Lelkes éljenzéssel fogadták az egyesület lelkének — a buzgó főtitkárnak jelentését.

És most következett a közgyűlés fénypontja püspök úrunknak emlékbeszéde feledhetlen királynénak felett. Mely csendre verődött a sokaság s megilletődés szállott az arcokra. A nők csendesen zokogtak, midőn a királyné végtelen szeretetét vázalta költői emelkedettséggel, — a férfiak meg komoly gondolatokba merültek, midőn a hitetlenség, szocialdemokrácia és anarchizmus vészes és mindent felforgató munkáját tárgyalta filozofus elmeélel. Megkapó volt s — én azt hiszem — feledhetetlen benyomást gyakorolt a jelenlevőkre, midőn püspök úrunk az ő érezes hangjával a meggyilkolt királyné teteméhez hívta a hitetlenséget, hiszen ez gyilkolta meg a királynét, ez adta az őrvöngő anarchista kezébe az átkos tört, a gyilkoló szerszámot. A remek beszédet püspök úrunk kegyes jóvótábol lapunk mai száma hozza.

Perczekig tartó éljenzés és zúgó tapsvihár követte püspök úrunk felolvasását.

Mohay Sándor dr. azt indítványozza, hogy a közgyűlés sürgöny útján fejezze ki alattvalói hódolatát felséges király úrunk előtt. Lelkes éljenzéssel fogadták az indítványt. Továbbá azt indítványozza, hogy szavazzon a közgyűlés jegyzőkönyvileg köszönetet a püspök úrnak szép és bölcs emlékbeszédéért s azt nemesak a jegyzőkönyvben, hanem az évkönyvben is örökítsék meg. Ezen indítványhoz is egyhangulag hozzájárul a közgyűlés.

A tárgysorozat következő pontja az igazgató választmány — a vidéki választmányok működésére is kiterjedő — évi jelentésének előterjesztése és elintézése volt. Deák Albert dr. feleslegesnek tartja azonban a terjedelmes jelentés felolvasását, hiszen az évkönyvben részletesen fel van az dolgozva s bárki abból meggyőződhetik a választmány munkásságáról. Azt indítványozza tehát, hogy a közgyűlés az évi jelentést vegye tudomásul

s a választmány tagjainak, kiváltképen a nagybuzgalmu főtitkárnak — szavazzon hálás köszönetet. A gyűlés éljenzéssel teszi az indítványt magáévá.

Sándor József főtitkár egy könyvet, egy jelképet s egy alkotást mutat be. A könyv Jancsó Benedek dr. tanárnak műve, mely a románság törekvését és aknamunkáját tünteti fel; a jelkép egy EMKE lobogó, melyet minden egyes EMKE dalegyletnek meg fognak küldeni; az alkotás gróf Kuun Kocsárd hagyatéka, az algyógyi birtok, mely országunk csak nem első gazdasági oktatási intézetévé nőtte ki magát. Részletesen ismerteti aztán az algyógyi intézetet, melynek értéke fél millió forint s mely a párisi világkiállításon is szerepelni fog. Az intézet fejlesztése körül Darányi J. miniszternek nagy érdemei vannak s épp ezért jegyzőkönyvileg fejezik k vele szemben az EMKE igaz háláját. Holnap különben — végző beszédjét a főtitkár — az EKE kirándul Algyógyra, hol kik imegyőződést szerezhet magának a mintagazdaságról és a szakszerű oktatásról s édes kötelességet teljesítünk, midőn a nagynevű gróf Kuun Kocsárd sirjára az Emke nevében koszorút beieyeztünk.

Ezután Ferencz József a kandidáló bizottság elnöke teszi meg jelentését. Az elnök, alelnök, főtitkár, tiszt, elnök a régiek maradnak. Püspök úrunk ismét tagja lett az igazgató választmánynak; néhai Kovács F. praelatus helyébe Bartók Gy. dr. ev. ref. püspököt választották.

Gajzágó Manó terjeszti ezután elő a megelőző évi zárszámadást, a pénztári és vagyoni állapotra vonatkozó számvizsgáló-bizottsági jelentést. A közgyűlés a felmentvényt megadja s a megállapított költségvetést vita nélkül elfogadja.

Végül gróf Beldi elnök mond szívből fakadt köszönetet a megjelenteknek, Novák Ferenc gyulafehérvári polgármesternek, az EMKE gyulafehérvári hölgyválasztmányának, a főgimnázium tanári karának, kik a közgyűlést oly impozánssá tették s a haza és király életésével a közgyűlést bezárja.

Közvetlenül az Emke közgyűlése után kezdetét vette az Eke közgyűlése. Feilitsh Arthur báró az egyesület elnöke megnyitó beszédjében kiemelte az egyesület életének főbb mozzanatait. Beszámolt azon intézkedésekről, melyeket a királyné gyászos elhunytá alkalmával az egyesület gyászának kifejezésére tett. Gyásztilést tartottak, részvétüket jegyzőkönyvileg örökítették meg, hivatalos levelezésüket mind e mai napig gyászkeretű papíron folytatják. A királyné emlékére egy zászlót szenteltek, a zászlóanyai tisztségre magát Augusztá kir. hercegnő ő fenségét sikerült megnyerniök. Ezenkívül egy Erzsébet királyné nevére nevezett menedékházat létesítettek.

A titkári jelentés előterjesztése után a közgyűlés az Eke tiszti karát egyhangulag újból megválasztotta s Jósika Lajos br. indítványára az elnökségnek és választmánynak köszönetet szavazott.

A jövő évben az egyesület évi közgyűlését az Emkétől elkülönítve fogja tartani. Ennek bejelentése után az Eke évi közgyűlése is véget ért.

Ezután az Emke tagjainak jó nagy része Kornis Viktor gróf alelnök vezetése alatt felvonult a püspöki palotába hogy az egyesület elnökét Beldi Akos grófot és tiszteletbeli, elnökét Kuun Géza grófot üdvözlje. A lelkes hangú üdvözlő szavakra mindkét elnök meghatva válaszolt és biztosították az egyesületet, hogy munkásságuk java részét ezután is az egyesületnek szentelik.

Az elnökök vezetése alatt most az Emke Majláth G. Károly püspök úr ő méltóságához vonultak, a hol a püspököt Kuun Géza gr. üdvözlöte s köszönte meg újból is a püspöknek a közgyűlésen felolvasott szép beszédjét. — Az Eke üdvözlötét Feilitsh Arthur br. fejezte ki.

A püspök mindkét beszédre igen szép szavakban adott kifejezést köszönetének.

A tisztelgés betetezése után az ottlevők mintegy emlékl beirták nevüket a vendégkönyvbe s élénk érdeklődéssel nézegették a régi erdélyi püspökök arez képsorozatát.

Nem kevesebb érdeklődés és szent kegyelet tárgya volt a templom és a Hunyadi sírok, melyeket egész csoportok tekintettek meg. Az Emke közgyűlésén felkeltett érzelmeken kívül, hiszszük, hogy ezek a régi emlékek is hathatósan bozza fognak járulni a hazafias érzés erősítéséhez s a kegyeletes emlékezés ébrentartásához. Bizony szükséges is volna, hogy a magyarság ezrei minden évben ellátogassanak erre a szent helyre, melynek kövei századok dícső meg szomorú eseményeinek voltak tanui, hogy a mi szent harcunkhoz, melyet a nemzeti ügy diadaléért folytatunk, mindig új meg új erőt merítsenek.

Fél három órakor a Hungária tájéka megint meg-

népesedett. A vából az összes tagok levonultak, hogy részt vegyenek a közebéden. Mintegy kétszáznegyvenen voltunk, a kik az emeleti nagy teremben ebédhez ültünk. Gyulafehérvár város vendégeiként megjelent az ebéden Perl Mór cs. és kir. generalis három törzstiszt kíséretében. Elénk tetszést keltett a helybeli és a közel vidékről jövő hölgyközönség több tagjának megjelenése is.

Az ebéd képe a következő volt:

Az első asztalnál ültek az előkelőségek. Az asztal közepén Béli Ákos gróf elnök, tőle jobbra Zeyk Dániel főispán, Perl Mór tábornok, várparancsnok, Szalay Imre a M. Nemzeti Múzeum igazgatója, Ferenc József, Csató János alispán, Biró Béla és Ujfalusi József dr. apátkanonokok stb. Az elnöktől balra ültek Kuun Géza gróf, Bartók György, Kornis Viktor gróf, Fekete Gábor a kir. tábla elnöke, Jósika Lajos báró, Feilitsh Arthur báró, Grünzweig ezredes stb. Az elnökkel szemben levő oldalon a hölgyek ültek.

Az ebéd minden tekintetben jól sikerült és nem lehet ki nem emelni a rendezőségnek, kivált pedig Roska J. főkapitányuk fáradozását, az összefüggés eme részének sikere érdekében is. A hosszabb rövidebb felköszöntők sorát azért kell felemlíteni, mivel egy-egy eszme, melyet a közgyűlés sietős tárgyalásai folyamában felszínre nem kerülhetett, itt jutott szöhoz. Azonban nem volna utolsó gondolat ilyen nagy közebédek alkalmával szónoki emelvényt is állítani, hogy ne csak a szónok környezete gyönyörködje a szellemes, néha magvas rögtönzött szónoklatokban, hanem az egész vendégsereg. Külömben emlékezet okáért itt közöljük a tosztok sorát. Béli Ákos gr. ő felségét a királyt életette, melyre az egész közönség felállva lelkes éljenzéssel adott kifejezést a király személye iránti hódolatának. Kornis Viktor gr. a kormányra, Szalay Imre muzeumi igazgatóra, a kormány képviselőjére üreti poharát. Zeyk Dániel az Emke elnököt Béli főispánt, Kuun Géza gr. szellemes toasztjában Majláth gr. püspököt, Feilitsh br. Ferenc József unit. és Bartók György ref. püspököt, Mohay Sándor a tiszteletbeli elnököt, Kuun grófot, Szalay Imre az Emkét, **Novák Ferenc** az Emke tagjait, köszöntötte föl a következő képpen:

Igen tisztelt Uraim!

Minden nemzetnek meg van a maga missiója s a magyar nemzet a saját missióját eddig, hogy fényesen betöltötte, nem térfoglalással, sem hódításokkal, hanem páratlan szenvedéseivel és küzdelmeivel, azt eléggé igazolja a történelem. Pedig e nemzet nem pusztított, mint hajdanában a vandálok Itáliában, — barátságos volt a közeledők iránt, kiméletes a legyőzöttekkel szemben, nem ölt ki egy népet sem, hanem úgy gondoskodott az idegen ajku honfűrsainak a jólétéről, mint saját magáéról, a mint azt tanúsítja azon 1000 év, mely hazánk fölött elvirharzott; — de nemcsak hogy az idegen ajku honpolgáiraival testvériesen megosztotta alkotmányos jogait, hanem küzdött az idegen népek, az idegen államok érdekében elveikért, oly elveikért, a melyek szentek voltak mindenki előtt.

Ilyen elvek értelmében használta fel befolyását Nagy Lajos Nápolyban, ilyen értelemben segítette László király habsburgi Rudolfot s ilyen értelemben küzdött a magyar nemzet a lengyelek érdekében, még az 1444-iki várnai ütközet is a délszlávok érdekében történt; a török elseperte volna azokat, ha útját nem állja a magyar, mely mindenkor öre volt a nyágotnak a török áradat előtt és hiábavaló volt Mohamed esküje az ő Profétájára, hogy összetiporja Bécsét.

A mai korban is elveikért foly a küzdelem. de nem halált osztó véres fegyverekkel; a mai kor küzdelmeiben a nemzet fegyvere a jog és a nyelv, taktikája pedig a munka, mely előmozdítja az ország minden részében a nemzeti kultúrát s ezen küzdelemben az elsőik sorai között küzd az Emke.

Igen tisztelt uraim! Nem csak a physicában, hanem a nemzetek testében is meg vannak a kapilláris erők s ezek a különféle kulturális intézetek, köznevelődési egyesületek; ezek tartják össze a nemzet szervezetében a kis részeket: az egyedeket.

Az Emke tagjai is egyenként bár kis részek a nemzet testében, de együttvéve a nemzet szervezetében hatalmas tényezőt képeznek s az erdélyi részekben ezek a nemzeti missiónak fáradhatatlan munkásai és nemzetőrei.

A midőn ezen alkalommal is szerencsés vagyok az Emkét üdvözölni, örömmel ragadom meg az alkalmat és szívem érzelmeivel emelem poharamat az Emke igen tisztelt tagjainak egészségére, kívánom, hogy az Emke elveit az erdélyi részek minden pontján diadalra vezéreljék s fáradhatatlan munkásságukért minden egyes tagja találja meg jutalmát a nemzeti kultúra felvirágzásában, a nemzet nyugalmaiban és annak boldogságában sokáig éljenek.

Réthi tanfelügyelő a vármegye közönségét, Fekete Gábor táblai elnök Gyulafehérvár városát, Ujfalusi József kanonok Zeyk főispánt, Bartók György ev. ref. püspök a katonaságnak jelenlevő képviselőit köszöntötte fel. Sándor József az Emke főtitkára felolvasta az üdvözlő táviratokat ú. m. Apponyi Albert grófét, ki évenként 100 frtot is küld az egyesületnek, a Felső Magyarors. Közműv. Egyesületét, Szamosújvár

polgármesterét, Ferenczi Károly gyergyói esperesét stb. s a jelenlevő hölgyek egészségéért ivott.

Kolozsvár polgármestere Szvacsina Géza az Emke alelnökét Kornis V. grófot életette, Ferencz József unit. püspök a sajtó munkásai közreműködésének értékét emelte ki, mire Zakariás János brassai ügyvéd a Brassai Lapok szerkesztője, az Emke jövőjét hangoztatta, melynek érdekében a sajtó is meg fogja tenni a maga kötelességét. Elekes Viktor ev. ref. esperes az Ekét életette. Ezeken kívül még számosan felszóllaltak, de ekkor már a közeledő este beleszólt a vig lakomázás árjába s oszladozásra intette a vendégsereget, melynek nagy része még az esti vonattal távozott Gy.-Fehérvárról.

Az ebéd a következő volt:

Leves.
Hal tatár-mártással.
Bélpacsenye.
Vegyes szárnyas sült salátával.
Tésztá.
Vegyes gyümölcs. Sajt.
Fekete kávé.
Asztali bor és horszéli.
Rainai Rizling.

*

Munkácsy Zsigmond urnak, a Hungária szálló derék bérőjének számosan fejezték ki meglegedésüket valóban kitűnő ellátás felett.

Ujdonságok

Gyulafehérvár 1899. szeptember 21.

— **Státusgyűlés.** Az idei státusgyűlés ismét Kolozsvárt lesz, és pedig október hó 25-én. Valjon mit vélhetett a mi városunk-olyat, a miért a Státus nem kíván többé benne ülésezni? Talán nem látnak elég szívesen vagy talán a Státus nem tartja érdemesnek reá városunkat, hogy ide jöjjenek? De hát akkor mire való a „püspöki székhely“ ezim s a czimből folyó jog és kötelesség? . . .

— **Villamos világítás Gy.-Fehérvárt.** Városunk az Emke közgyűlése alkalmával a falai közé se regló idegeneket egészen új világításával is meglepte. A petroleummal világítás korszaka — legalább az utcákra nézve — szept. 14-én bezáródott, hogy egy sokkal fényesebb korszaknak: a villamos világítás korának adjon helyet. A piacon 1200 gyertya tényű hatalmas ívlámpák szórják sugaraikat; a mellék utcákban esékélyebb erősségűek adnak kellő fényt. Az erdélyi városok közül kevés előzte meg a villamos világítással Fehérvárt — „bár tisztasági, egészségügyi s más egyéb tekintetben is el lehetne róla ezt mondanunk!“ (Igy írja ezt a Közművelődés.)

— **Egy szép asszony hirtelen halála.** Élte virágjában, ohajtott boldogságának küszöbén, rég látott álmának megvalósulása drága perceiben hunyta örök álmra szemeit egy szép asszony f. hó 18-án városunkban. Mint mikor a tiszta égből villám csap le, vagy mint mikor a hosszas munka után első aranyér látásán gyönyörködő bányász felett összeomlik a durva göröngy, úgy hatott a szomorú hír mindazokra, kik a hirtelen elhunyt városunk egyik kiváló szépségű asszonyát ismerték. *Peiszer Lipótné*, szül. Löw Ida vasárnap még mint a világ legboldogabb teremtese élte örömtelt perceit, s bétőn reggelre már nem tartozott az élők közé. Vasárnap este minden jele nélkül a borzasztó pillanatnak, mely álmát végtelenné volt teendő, tért nyugovóra a derék asszony, s környezete reggelre már csak egy agóniában levő nőt, egy a halál veritékét izzadó kimerült balandót látott benne. Szívének esett baja, azt szélhűdés érte, és pedig álmában, úgy, hogy övétől, kedveseitől, vagy magától a néhány órával előbb számára aranyos boldogságot ígérő földi létől bár egy szóval bucsút vehetett volna. A gyorsan segítségül hívott orvos már minden segélynyújtást hiábavalónak véleményezett s a halál tényleg néhány perc múlva be is következett. Temetése nagy részvét mellett kedden délután ment végbe. Nyugodjék békével! Remélt boldogságát találja fel az égből, hol örök az élet, hol örök a szeretet és a béke.

— **Az Erzsébet kávéház** és szálloda új tulajdonosok, a Lassner-testvérek kezébe ment át. A Lassner ezég, mely régebb idő óta bizalmat és rokonszenvet keltett városunkban és a vidéken, azon reményre jött, hogy ezen bizalom az új ezégre is átruháztatik. Mi részünkről szerencsét kívánunk az új vállalatnak és a t. cz. közönségnek melegen ajánljuk.

Nyomatott Papp Györgynek Gyulafehérvárt.

Nyilttér. *)

„Henneberg-selyem“

45 krtól 14 frt 35 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárainból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín- és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva — mintákat pedig postafordultával küldenek. **Henneberg G. selyemgyár** cs. és kir. udvari szállító **Zürichben.** Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

*) E rovatban megjelenő közleményekért semmi felelősség nem vállal a szerk.

Hirdetések.

Sz. 2446—1899 tkvi

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Aurária abrudbányai tak. pénztár végrehajtónak Negrussa Niculáj, Vaszília Niculáj, Muskan George, Krisztea Simion I. Nuez végrehajtást szenvedők elleni 130 frt tőke, ennek 1898 szeptember 5-től járó 6% kamatai, 61 frt 05 kr. perköltség behajtása végett az abrudbányai kir. járásbiróság területéhez tartozó Zalafna község 1232. 497. 1693. 1210. 2074. 1238. szíjben foglalt az 1332. tjkben A + 3 rend 8088. 8089/1. 8091/1. 8092. 8093/1. 8094/1. 4 rend 8424/1. 8425/1. 8426/1. 5 rend. 8478. 6 rend. 8499. 7 rend 8512. 8 rend 8524. 10 rend 8556. 11 rend 8558. 8559/1. 12 rend 8628. 13 rend 8677. 14 rend 8693. 8695. 8697. 15 rend 8703. 16 rend 10620. 17 rend 10623. 24 18 rend 10629. —10631. 19 rend 11282 hrsz. 1253 tjkv. 1 rend 8482 a) 8482 b) 2 rend 8513. 3 rend 8541. 4 rend 8547. 8549 5 rend 8551. 6 rend 8774—75. 7 rend 10619. 8 rend 10622. 10625. 1026. 9 rend 11284. hrsz. 497 tjkben 1 r. 1387. 1388 hrsz. 1210. tjkben 1 rend 7556. 2 r. 7898/1. 3 r. 8521. 8522. 4 r. 8634. 5 r. 8643. 6 r. 8663. 7 r. 8725. 8 r. 8730. 8832. 9 r. 10403. 10404. 10405. 10407/2. 10408. 10411--10414. 10417. 10421. 10 r. 10440/1. 10441--10443. 10445. 11 r. 10501. 12 r. 10543. 13 r. 10613. 14 r. 10677. 15 r. 11261. 16 r. 11266. 17 r. 11279. 18 r. 11316. 19. 11387. 11388 hrsz. 1693 tjkv. 1 r. 9763. 2 r. 9777 hrsz. 2074 tjkv. 1 r. 10627. 10628 hrsz. és tartozékai Zalafna községbázánál megartandó nyilvános árverésen **1899. év november hó 15 napján** d. e. 10 órakor a kikiáltási ár 10%-ának kész vagy a 42. §-ban felvett árfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3333 l. M. sz. a. kibocsátott rendelet értelmében óvadékképes értékpapírban bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Abrudbányai kir. telekkönyvi hatóság 1899. évi augusztus hó 30 án. W e r e s s kir. jbiró.

Sz. 1025—1899. hvgrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbiróság V. 169/2. 1899. számú végzése folytán Dr. Mayer Odön ügyvéd által képviselt J. B. Misselbacher és bécsi Leopold Waller javára abrudbányai özv. Jánosó Mártonné ellen 1029 frt 81 kr. és 180 frt 24 kr. tőkék, ennek a végzések szerint számítandó 6% kamatai és eddig összesen 167 frt perköltség követelés erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával bíróság 899/3 alap és feltű foglalt és 1415 frt 93 krra becsült a foglaltási jegyzőkönyv 187—786 tételéig összes fűszeremű, bőr és talp, likörök üzlet berendezése, házi bútorai és 1 szodagépéből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbiróság idézett sz. kiküldetést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis alperes üzletében és lakásán, Abrudbányán leendő eszközölésére **1899-ik év szeptember hó 27-ik** esetleg következő napjának délelőtt 10 órája batáridőül kitűztetik és :hhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a meny nyiban részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsobbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alólírt kiküldöttnek vagy írásban beadni avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes batáridő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Abrudbányán, 1899-ik év szeptember hó 10. napján. S z a b ó D é n e s, bir. végrehajtó.